

עמ"ת 15755/07 - מדינת ישראל נגד שמעון אלמקיס

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עמ"ת 15755-07 מדינת ישראל נ' אלמקיס(עוצר)

בפני כבוד השופט אלון אינפלד
העוררת מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד מסעד מסעד, פמ"ד
נגד שמעון אלמקיס (עוצר) ע"י ב"כ עו"ד רובי גלבוע
המשיב

החלטה

האישום וההליכים

1. לפני ערך המדינה על החלטת בית משפט השלום באשקלון (כב' השופט א. דהאן) מיום 16.8.2016, בה דחה את בקשה המדינה למעצר עד תום ההליכים והורה על שחרורו של המשיב בתנאי "מעצר אדם".
2. נגד המשיב הוגש כתוב אישום המיחס לו עבירות איומים, פצעה וגרימת חבלה חמורה למתלוון (למען הבהיות, להלן "קריא הנפגע" "המתלוון"), שכן זהה השגירה הלשונית בחחלות מעצר. אך יובהר כי דבריו של "המתלוון" אודות המשיב מעורפלים, הוא לא הגיע לתולנה במובן הרגיל של המילה, והוא עצמו חשוד בעת בעבירה חמורה לאין ערוך).
3. על פי כתוב האישום, שהוא המשיב והמתלוון בקיוסק, אליו הגיעו בנסיבות. המתלוון פנה למשיב ואמר "בוקר טוב", והמשיב הגיב בקהלות ואימם שלא יתרך אליו, ישב במקום שאם לא כן "יפוצץ אותו". המתלוון השיב בזלזול ואף הזמן "יא מניאק בוא תגע בי". המשיב נענה להזמנה בסיטיות וагראפים לפנים. לאחר דין ודברים, הסיר המשיב את חגורתו, לפפה סביב אגרוף והכה במתלוון פעמי אחד פעם, כך שהאבזם פגע בראשו ובגופו של המתלוון. המתלוון נפל ארضا, והנאהם בעט בפניו ועצב את המקום. המתלוון עזב את המקום כאשר הוא פצע, הגיע לרפואה ולא טופל, אך בהמשך אותו יום נבדק בבית החולים ונמצא כי פצעיו מגוונים. בין השאר נמצא שפוחטים בצלעות מצד שמאל ובגב, וכן חתק עמוק עד העצם עם שבר מרוסק בראשו, אשר הביא לשני ימי אשפוז.
4. מן הרاءו להקדים ולציין כבר בשלב זה, כי אין מחלוקת שהמתלוון עצמו נעצר, ועודנו עצור, בחשד לרצח. על פי החשד הנחקר בימים אלה, בהמשכיו של אותו בוקר, בתגובה על תקיפה המשיב, רצח המתלוון את אחינו של המשיב. עוד יש לציין כבר עתה, כי מכל העדויות בתיק עולה שהמתלוון סכיזופרן, אשר היה מאושפז במשך שבועיים, ושהורר ימים ספורים לפני האירועים. עוד עולה מכל העדויות, כי המתלוון מתנהג

באופן אני חברתי באופן תDIR, וכי משפחתו החשיבה אותו למסוכן, הביאה לאשפוזו לאחרונה אף התנגדה לשחרורו. נמסר (בין השאר על ידי אחיו המתلون), כי זה נהג לצרוך סמים ואלכוהול ולבקש כסף מהבריות.

.5. בד בבד עם הגשת כתב האישום ביקשה המדינה את מעצרו של הנאשם עד לתום ההליכים. בבקשתה, הצבעה המדינה על מסוכנותו של הנאשם, כעולה מהאירוע נשוא כתב האישום ומעברו הפלילי. עבר הכלל בין השאר עבירות סמים, אלימות, שחיטה באוימים ואף עבירה סיוע לרצח, בגיןו הוטל עונש מאסר בן 10 שנים. כן צינה המדינה, בבקשתה בכתב ובשלפה, כי הנאשם שוחרר ממאסרו לפני זמן קצר, ועודין תלוי ועומד נגדו עונש מאסר מותנה בן 18 חודשים. לעניין נסיבות המקירה, טענה המדינה כי אפילו אם היו "חילופי דברים" בין המתلون לבין הנאשם, הרי שתגותה הנאשם מלמדת על מסוכנותו. מכל מקום, לשיטת המדינה, בעת הערכת הסיכון הנשקף מה הנאשם, אין רלוונטיות למעשה הרצח, אשר בוצע לאחר מכן.

.6. הסנגור לא חלק על קיומן של ראיותلقאה. עם זאת, צין הסנגור כי טרם קיבל את חומר החקירה לעניין "הزيارة השנייה" הינו מעשה הרצח שהמדינה מייחסת למתلون. לשיטתו יתכן בהחלט שיש בחומר זהה כדי לסייע להגנת הנאשם. מכל מקום, לשיטתו, ניתן ללמידה מנסיבות העניין כי מסוכנותו של הנאשם אינה רבה כתענטת המדינה. הסנגור הפנה לאינדייקציות בחומר הראיות המלמדות על קנטור מתmesh של המתلون כלפי הנאשם, וכי המתلون ידוע כאיש דוקר ומסתובב עם סכנים ופסיופט", והראיה היא שביצע רצח לאחר מכן. לטענת הסנגור, התנהלות הנאשם כוונה על מנת לקדם פניו הסכנה שנשקפה לו, והוא הסיר את חגורתו רק על מנת לתפוס ולקשרו את המתلون. הסנגור הצבע על כך שה הנאשם שוחרר מבית האסורים כבר 9 חודשים, ולא עשה דבר, עד אשר הגיע לסתואציה אשר נפתחה עליו.

.7. במהלך הדיון, הציגה המדינה לבית המשפט חלק מחומר הראיות בתיק הרצח, אשר עדין מצוי בחקירה וטרם הועבר להגנה. זאת, במעטם צד אחד על פי הסכמת הסנגור.

.8. בית משפט השלוםקבע כי אכן ישנן ראיותلقאה, וכי קיימים סיכויים סביר להרשיע את הנאשם בעבירה המייחסת לו. זאת, על יסוד עדויותיהם של אלה שנכחו בבית החקירה בעת העימות: ג'יאול, בעל המקום, שהוא גם אחיו המתلون; הנער אליו בנו של ג'יאול;; וכן אדם נוסף ששחה במקום, בשם יעקב. בית המשפט עומד על עדותו של ג'יאול לפיה המתلون הגיע למקום ובקש כסף מעקב, שהוא נכה, וכבר נתן לו כסף באותו חודש. אז, פנה המתلون למשג'יב, אשר אמר למתلون לא להתקרב אליו, וכי אם יבוא יקבל מכות. לאחר דברים אלה התפתחה מריבה, הcolaלה קלות ואוימים. בית המשפט אף עמד על כך שיש גרסאות לפיהן המתلون הכה את הנאשם, אולם, לפי כל הגרסאות "לא הייתה זו התכושות שווות כוחות". שכן, הנאשם חזק וגדל במידה משמעותית מהמתلون. עוד ציין בית המשפט, כי על פי העדויות הכה הנאשם את המתلون כאשר חגורתו כרוכה על ידו כагורוף, ויש ראיותلقאה לכך כי מכות אלה הן שהביאו לשבר בגולגולת.

.9. בית המשפט מבhair כי אין בהתנגדותו של הנאשם במקרה זה משום "הגנה עצמית במובן החוקי של המילה". עם זאת, מצין בית המשפט שלוש נקודות המאוננות את הראיות ואשר צרכות להיליך בחשבון בעת שקיילת חילופה. האחת, שה הנאשם לא חפש באוימים ולמעשה ניסה בשלב הראשוני להתרחק מהמתلون. השנייה, אישיותו המזוחדת של המתلون, וטיבת המאים והמטריד של התנגדותו. השלישית, העובדה שטרם נחשפו מלאו הראיות בתיק, וכך צרכי החקירה של תיק הרצח.

.10. לעניין העילה, בית משפט השלום ל夸ח בחשבון את עבור הפלילי ה"רצוף, מכביד, קרוב ורלוונטי" במרקשו הרשעה משנת 2007 בעבירה סיוע לרצח, במסגרת הוטל על הנאשם עונש מאסר בן 10 שנים, ממנו

השתחרר אר 9 חודשים לפני מעצרו הנוכחי. כן לפקח בית המשפט בחשבון כי במרקחה זה, לכארה, היכא המשיב מכוות נמירות אשר כפי הנראה גרמו לנמק חמור. מאידך גיסא, לפקח בית משפט השלום בחשבון כי מדובר בנסיבות שנעשו על רקע מאד מסויים, שלא מסתבר כי יחוזו על עצםם. כן לפקח בית המשפט בחשבון כי המתלוון חולה נפש, העצור בחשד לרצח, ואין זה סביר כי יחווץ לעירו בזמן הקרוב. מכאן, שאין סכנה ישירה למתלוון בשתיית המשיב בעירו. עוד ציין בית המשפט כי יש לקחת בחשבון כי "המאשימה בחרה כאמור להימנע מלחשוף חומר ראיות אשר יתכן שהוא ממשועוט להגנת הנאשם בעניין עצמת התקיפה והפציעה". לעניין החלופה, מצא בית המשפט כי המפקחים המוצעים יכולים לצמצם את המסתכנות, ומכאן ההוראה בדבר חלופת המעצר.

הערר והתשובה

11. **ערר המדינה** מכוון נגד מסקנותיו של בית משפט השלום לפיהן המשיב חף להימנע מאלימות. המדינה מצביעה על ראיות המלמודות אחרת, במרכזן עדותו של העד יעקב. המדינה טענה גם כי האלימות בה נקט המשיב הייתה חמורה וקשה, ומכאן שהוא מלמדת על אכזריות ומילא מסוכנת. המדינה טוענת גם כי שגה בית המשפט אשר סבר כי האלימות נבעה מטיוטאציה חריגה, שכן לא היה דבר חריג בהתנהגות המתלווןטרם החל המשיב לרכיב עמו. בהקשר זה הצביעה המדינה על עברו הפלילי של המשיב, המלמד כי המשיב מסוגל לנוקוט באלימות בסיטואציות מגוונות, לרבות אלימות חמורה ומותכנת, נוכח חלקו ברצח אשר לו סייע. טוענן עוד כי ענישה שננקטה בעבר ואף המאסר על תנאי לא הרתינו את המשיב. עוד הזכירה המדינה את ההלכה, לפיה שתיקה בחקירה מחזקת לא רק את הראיות, אלא גם את הערכת המסוכנות.

12. המדינה טוענת כי לא נכון היה לקחת בחשבון את העובדה שחלק מהחקירה טרם הועבר להגנה, שכן הוא אינו נוגע לשירות לעניין דין, וכי הוצג חלק מהחומר לבית משפט השלום במעמד צד אחד. לשיטת המדינה, אין בחומר הראיות שנאסף בתיק הרצח כדי לשולול אחריותו של המשיב לפיצעה של המתלוון. זאת, כעולה מעדויות לפיהן המתלוון נראה במרפאה עם הפצע, לאחר שנפגע,טרם הרצח. בהקשר זה, העrica המדינה, בהירות המתבקש, כי חקירת הרצח تستתיים בעוד שבועיים (מיום הדיון).

13. המדינה גם קבלה על תנאי השחרור, אשר הם לדעתה מופלגים לקולה, בשם לב לעוצמת האלימות. המדינה סבורה כי בתיק זה נכון היה להורות על מעצר ממש, ובוודאי שלא נכון היה להורות על שחרור לחלופה מבלי שיתקבל תסקרי.

14. **הסגנור** חלק על עמדת המדינה, לפיה יש להסתמן על גרסתו של העד יעקב. לשיטתו, יש ליתן משקל רב יותר לתיאור האירועים מפי אחיו המתלוון ואחיוינו. דזוקא קרובו המתלוון מסרו גרסה שאינה כוללת תיאור של אלימות קשה של המשיב, כגון הפלת המשיב ובעיטות בו.

15. הסגנור השיב לעניין העילה, כי אין זה נכון שהמשיב שתק בחקירה, אלא מסר גרסה ושתק רק מחקרתו השנייה. זאת, לאחר שכעס על היחידה החקורת. הסגנור ציטט דזוקא את דבריו טווע המעצרים בעת הארכת המעצר, אשר תיאר את הקונטור המתensus והחריג של המתלוון כגורם ישיר לאלימות של המשיב. דבר, העולה גם מעדות אחיו המתלוון והאחין.

16. הסגנור הצבע עוד על האינדייקציות המלמודות כי המתלוון היה למעשה בבחינת "פצעה מתתקתקת", אשר סיכן את סביבתו, וכן על האינדייקציות לפיהן גם הריב של המשיב עם המתלוון הוא למעשה אירוע בן שני

שלבים. זאת, כאשר החלק הראשון היה עימות מילולי בלבד, ודוקא חזרת המתלון למקום, תוך הבעת האiomים, היא אשר הביאה לאלימות של המשיב.

17. לעניין חומר החקירה, הסגנור סבור כי פצעית המתלון חריפה, ואין זה סביר כי הצליח לבצע את מעשה הרצח במצב רפואי שכזה. מכאן סברת הסגנור כי המתלון נפגע את פצעיתו הקשה בשלב אחר, אולי תוך כדי מעשה הרצח.

18. הסגנור סבור עוד, כי מדובר באלימות בנسبות חריגות, של קנטור מתmeshך, ואלמלא העבר הפלילי כלל לא היה המשיב נעצר. עוד טוען הסגנור כי הראיות מלמדות שהגעת המתלון לרפואה הייתה לאחר הרצח, ומכאן שאין הראיות אודות הפגיעה שם מלמדות על דבר.

דין

19. לאחר עיון בחומר החקירה בתייק, אני נאלץ לחלק על מסקנותו של בית משפט השלום הנכבד.

20. ראשית, יש לציין כי על פני הראיות נראה שאין ממש בטענת הסגנור לפיה "יתכן שהמתלון נפגע בפגיעה הראש הרצינית תוך כדי המאבק של ביצוע הרצח, שכן הגיע לרפואה, שם נראה הפגיעה, לאחר הרצח. נהפוך הוא, שילוב דו"ח נתילת מצלמת האבטחה עם דו"ח הפגיעה במצלמת האבטחה, מלמד כי המתלון הגיע לרפואה (שם נראה עם הפגיעה בראשו אך לא טופל כיוון שעזב), בשעה 08:15. משמע, היה זה מיד לאחר האלימות לכואורה של המשיב, ולפני הרצח, עליו דוחה בשעה 08:40. אין אינדייקציה בחומר שהוגש לבית המשפט מתייק הרצח כי חלף זמן מה שבין הדיווח עליו למשטרת.

21. צודק התובע, כי בית משפט השלום בחר בнерטיב אודות המריבה אשר באה מפי أخي המתלון. לכואורה, במישור המהימנות, יש ערך מיוחד בכך שמדובר באח הפגוע, המעדיז באופן פחות מחמיר כלפי הפגוע מאשר עד אחר. אולם, אין סביר שכך יש לראות את הדברים. שכן, יש לזכור שבעדותו הראשונה של האח ג'ואל, הוא מסר גרסה לפיה לא ראה כלל את האלימות. גרסה, המכוננת בעילול להגן על המשיב. רק לאחר בקשה המשיב ממנו לספר את אשר ראה, סיפר גרסה המפלילה המשיב (כעולה מהודעתו וממצר החוקר). משמע, ג'ואל לכואורה נוקט בעמדה המגוננת על המשיב, ואפשר שהוא ממש לעשות כן גם בגרסה השנייה. זאת, בנסיבות לעד יעקב, אשר לפי גרסת ג'ואל, הוטרד לא פעם על ידי המתלון דווקא. יעקב מתאר פגיעה חמורה יותר על ידי המשיב, ועל פי גרסתו נסוח כתוב האישום. נכון, שעדותו של הנער אליו גם כן ממעטת מן האלימות יחסית ליעקב. אולם, גם בתיאור שלו, מדובר באלים מושמעותית, אשר המשיב פתח בה, ואשר המשיב המשיך בה גם בשלב בו המתלון התרחק, וקיים מרוחק. כן יש לזכור שלא כל עד רואה כל דבר. לדברי אליו, בשלב בו המתלון החל להתרחק החל המשיב לפגוע בו בעדרת החגורה שנרככה כאגרוף. מכל מקום, כפי שציינו כל העדים, נוכח הבדלי הכוחות בין הניצים, המתלון לא סיכון את המשיב. למעשה, המשיב יכול היה לכואורה פשוט להסתלק, אך הוא בחר תחת זאת, לנקט באלים חמורה, כפי המתלון המעצבן.

22. אני חולק על המשקל שניtan לששת השיקולים הנגדיים ששקל בית משפט השלום לעניין הראיות. ראשית, אף אם נכון שהמשיב בשלב הראשון ביקש מהמתלון להתרחק ממנו, ולא יוזם האלים מיד, עדין מסוכנותו רבה. שכן, הן לפי העד אליו והן לפי העד יעקב יש שלבים ברורים בהם המשיב נקט באלים חמורה יוזמה, נוכח התగורות מילולית ולא סכנה מוחשית. אפילו לפי הגרסה של ג'ואל (גרסתו השנייה), המשיבפתח באלים על ידי סטירה בפני המתלון. אם כי ג'ואל מתאר גם תגובה אלימה של המתלון לסתירה.

23. אכן, המשיב לא תכנן להיכנס לארוע אלים מראש. אך בהחלט הגיב באלימות יתרה להתגרות מילולית. כאשר האלימות לא השתקה את המתגרה, נקט לכואורה המשיב באלימות קשה עוד יותר. אף אם לוקחים בחשבון את העובדה כי המתلون מטרידן סדרתי, ואולי אלים לפעמים, הרי כאן המשיב התחיל באלימות כלפיו, וכך לימד על מסוכנותו שלו. אין ממש בטענת המשיב כי מדובר בהגנה עצמית. זאת, לא רק במישור ה"חוקי" כלשהו של בית משפט השלום, אלא גם במישור הערבי, ובמיוחד לעניין הערכת הסיכון כי ייבב באלימות דיס – פרופורציונלית להתגרות אחרת בעtid.

24. ממשע, גם המשקל המctrיבר של השיקול הראשון והשני נמור למדוי, בשים לב לעוצמת האלימות. יתכן שלו היה מדובר במי שהוא תמיד שומר חוק, וזו לו ההסתבכות הראשונה, ניתן היה להעיר כי מדובר באירוע חריג, שסביר שלא יחזיר על עצמו. אולם, כאשר מדובר בעברין מועוד כמו המשיב, אשר השחרר השטא מבית האסורים, מסתבר יותר להעיר כי האלימות קשורה לדפוס התנהגותו הקבועה, ולא לנסיבות הח:right;rgot.

25. החלטת המדינה שלא לחשוף את חומר הראיות מתוך תיק הרכח, מתחייבת בנסיבות העניין. אין מדובר במקרה, אלא בהחלטה נconaה לעת הזז. מהחומר שהוצע לא נראה שיש מידע חינוי יכול לשיער למשיב. כמובן, שברגע שנייה יהיה לחשוף את החומר, יופיע בו הסנגור, ואם ימצא כי יש ראייה המסיעת לו, יוכל להעמיד שוב את שאלת הראיות ל מבחן, במסגרת בקשה לעיון חוזר. אולם, לעת הזז, נוכחות עדויות הראיה, אשר סותרות כולן את גרסתו של המשיב, אין למצוא חולשה בקביעה בריאות לכואורה.

26. כאמור, המשיב מכחיש בהודעתו הראשונה כי השתמש בחgorה כבאגروفן, אך כל העדויות עומדות כנגד גרסה זו. בחקירהו הבאה שותק המשיב, וצודקת המדינה כי בכך מחזק הוא את הערכת המסוכנות, מלבד החיזוק לראיות התביעה.

27. אכן, האירוע של העימות עם המתلون הוא אירוע חריג, במידת מה, בשל אופיו החריג של המתلون. אולם, התנהגותו של המשיב הייתה אלימה, ונראית על פניה כהמשך לעברו הפלילי המכבים. יש בהחלט מקום לחשש מוחשי כי המשיב ינקוט באלימות ממשנית, אם יכנס לעימות אחר כלשהו, על רקע חריג או על רקע שאינו חריג. בשים לב למה שעשה המשיב בעבר, ובשים לב להתנהגותו האלימה בהווה, מדובר באדם מסוון. ודוק, סכנה זו אינה סכנה קונקרטית לפני המתلون, אשר עמו לא היה המשיב בסכוסר מתmeshר. המשיב נוח לכעוס ובכעוס הוא אלים. לפיכך, סכנות ההתלקחות של אלימות נconaה לגבי כל אדם אשר התנהגותו עלולה להכעיס את המשיב. ממשע, עובדת להיות המתلون עוצר או מאושפז, אינה משליכה באופן משמעותי על מסוכנות המשיב.

28. **סיכום של דבר, התנהגות המשיב, בפרשא זו על רקע עברו, מלמדת לכואורה על מסוכנות גבוהה.** לפיכך, על פני הדברים, התוצאה הנconaה היא הגנה על הציבור באמצעות מעצר אחורי סורגי וברית. **יחד עם זאת, אין לנעול הדלת בפני אפשרות חלופה.** שכן, ההרשעה האחרונה היא מלפני כעשה. אמונה המשיב היה במאסר כל התקופה, ומילא אין רשותה בהעדר עבריות חדשות. יחד עם זאת, נconi היה לבחון שמא עבר המשיב שינוי ממשי בתקופה זו, או שמא ישן אינדיקציות טובות אחרות, שיובאו על ידי שירות המבחן. אינדיקציות, אשר תאפרנסה להעיר כי מסוכנות המשיב אינה כפי שהיא נראית בעת מעשאו לכואורה ומעברו הפללי.

29. לפיכך, על מנת לשקל אפשרות שחרורו, ولو בדוחק, נconi יהיה לקבל תסקיר מעצר אשר יעריך את מסוכנותו הנconaית של המשיב. זאת, בין השאר, על יסוד נתונים מבית האסורים, ככל שניתן יהיה לאסוף

אותם. אם תסקיר המעצר ילמד כי, למרות הרושם המתkeletal מתיקנו, המסתוכנות אינה גבוהה, ניתן יהיה לשקל חלופת מעצר. אולם, בכל מקרה, חלופה זו תוכל לכל הפחות מעצר בית מלא, בפיקוח מתמיד של ערבים, וזאת תחת מנוף כלכלי אשר יתרטט בהפקדה של ממש וערבות מרתייעות.

התוצאה

30. העරר מתkeletal. המשיב יעצר עד החלטה אחרת.
31. תסקיר מעצר יוגש לבית משפט השלום תוך 15 יום ולאחר מכן יתקיים דיון.

עוטק ההחלטה יועבר לשירות המבחן.

ניתנה היום, ז' تمוז תשע"ו, 13 ביולי 2016, בנסיבות המשיב,
ב"כ עוז גלבוע, והתובע עוז בר יוסף.